



EUROOPAN YHTEISÖJEN KOMISSIO

Bryssel 25.1.2007
KOM(2007) 21 lopullinen

Ehdotus

NEUVOSTON PÄÄTÖS

Zimbabwen kanssa AKT–EY-kumppanuussopimuksen 96 artiklan nojalla käytyjen neuvottelujen päättämisestä tehtyyn päätökseen 2002/148/EY sisältyvien toimenpiteiden soveltamiskauden jatkamisesta

(komission esittämä)

PERUSTELUT

1. Euroopan unionin neuvosto päätti 18. helmikuuta 2002 toteuttaa Zimbabwen vastaisia aiheellisia toimenpiteitä¹ AKT–EY-kumppanuussopimuksen 96 artiklan nojalla käytyjen neuvottelujen² päätteeksi. Näitä toimenpiteitä olivat budjetti- ja hanketuen keskeyttäminen sekä yhdeksännen EKR:n maaohjelman allekirjoittamisen lykkääminen. Toimenpiteillä ei puututtu humanitaarisen avun ja väestöä suoraan tukevien, erityisesti sosiaalialan sekä demokratiaa, ihmisoikeuksien kunnioittamista ja oikeusvaltiota edistävien hankkeiden rahoitukseen. Samoin keskeytettiin AKT–EY-kumppanuussopimuksen liitteessä II olevan, juoksevia maksuja ja pääomanliikkeitä koskevan 12 artiklan soveltaminen siltä osin kuin rajoittavien lisätoimenpiteiden soveltaminen ja erityisesti varojen jäädyttäminen sitä edellyttävät.
2. Toimenpiteiden käyttöönoton syyksi ilmoitettiin ihmisoikeuksien sekä mielipiteen, yhdistymisen ja rauhanomaisen kokoontumisen vapauden vakavat rikkomiset. Näitäkin välittömämpi syy oli Zimbabwen hallituksen yritys estää vapaat ja rehelliset vaalit epäämällä kansainvälisten vaalitarkkailijoiden ja tiedotusvälineiden maahanpääsy.
3. Helmikuun 18. päivänä 2002 tehdyn päätöksen 2 artiklan 3 kohdan mukaisesti toimenpiteitä sovelletaan 12 kuukauden ajan. Saman säännöksen mukaan toimenpiteet kumotaan, kun olosuhteet ihmisoikeuksien, demokratian periaatteiden ja oikeusvaltioperiaatteen kunnioittamiselle voidaan taata.
4. Ottaen huomioon, että Zimbabwen hallitus jatkoi AKT–EY-kumppanuussopimuksen 9 artiklassa tarkoitettujen olennaisten osien rikkomista ja että olosuhteet maassa eivät olleet otolliset ihmisoikeuksien, demokratian periaatteiden ja oikeusvaltioperiaatteen kunnioittamiselle, neuvosto päätti 18. helmikuuta 2003³, 19. helmikuuta 2004⁴, 17. helmikuuta 2005⁵ ja 14. helmikuuta 2006⁶ jatkaa Zimbabwen vastaisten toimenpiteiden soveltamista neljän 12 kuukauden jakson ajan 20. helmikuuta 2004, 20. helmikuuta 2005, 20. helmikuuta 2006 ja 20. helmikuuta 2007 asti.
5. Helmikuun 2006 jälkeen ei ole tapahtunut edistystä 96 artiklan nojalla käydyissä neuvotteluissa käsiteltyjen viiden asiakohdan osalta eikä Zimbabwen hallitus ole sitoutunut tilanteen korjaamiseen tai osoittanut valmiutta ryhtyä käytännön toimiin.

¹ Neuvoston päätös 2002/148/EY (EYVL L 50, 21.2.2002, s. 64). Lisäksi (ks. yleisten asioiden neuvoston päätelmät, 18.2.2002) neuvosto otti käyttöön YUTP:n soveltamisalaan kuuluvia kohdennettuja pakotteita [neuvoston yhteinen kanta 2002/145/YUTP ja neuvoston asetus (EY) N:o 310/2002 tietyistä Zimbabwela koskevista rajoittavista toimenpiteistä (EYVL L 50, 21.2.2002, s. 1–12)]. OJCE L50/1-12).

² Sopimuksen 96 artiklaan perustuvat neuvottelut aloitettiin tavoitteena sopia toimenpiteistä, jotka Zimbabwen hallitus toteuttaisi tilanteen korjaamiseksi erityisesti viiden kysymyksen osalta (poliittisten väkivaltaisuuksien virallisen suvaitsemisen lopettaminen; kansainvälisille kumppaneille hyvissä ajoin esitetty kutsu ja esteetön pääsy tulevien vaalien tukemiseksi ja tarkkailemiseksi; joukkotiedotusvälineiden vapauden suojeleminen; oikeuslaitoksen riippumattomuus ja sen päätösten kunnioittaminen; maatilojen laittomien valtausten lopettaminen).

³ EUVL L 46, 20.2.2003, s. 25.

⁴ EUVL L 50, 20.2.2004, s. 60.

⁵ EUVL L 48, 19.2.2005, s. 28.

⁶ EUVL L 48, 18.2.2006, s. 26.

Hararessa sijaitsevien ulkomaanedustustojen päälliköiden laatimien raporttien⁷ perusteella näyttää päinvastoin siltä, että Zimbabwea vallitseva tilanne huononee edelleen.

6. Ottaen huomioon tämänhetkisen tilanteen Zimbabwea ja myönteisen kehityksen puuttumisen Cotonoun sopimuksen olennaisten osien osalta aiheellisten toimenpiteiden purkaminen tai edes helpottaminen ei näytä perustellulta. Tällaiselle päätökselle ei myöskään saataisi useimmilta jäsenvaltioilta tarvittavaa hyväksyntää.
7. Tämän vuoksi komissio saattaa ehdottaa neuvostolle nykyisen päätöksen jatkamista vielä 12 kuukaudella ja ilmoittaa Zimbabwen hallitukselle, että se on valmis käymään aiempaa suunnitelmallisempaa vuoropuhelua, jossa voidaan hyödyntää kymmenennen EKR:n ohjelmasuunnittelun antamat mahdollisuudet.
8. Päätöstä tarkastellaan jatkuvasti, ja toimenpiteet olisi kumottava heti, kun olosuhteet ihmisoikeuksien, demokratian periaatteiden ja oikeusvaltioperiaatteen kunnioittamiselle voidaan taata.

⁷

Ks. edustustojen päälliköiden 18.9.2006 päivätty raportti, jossa tuodaan esiin sekä poliittisen että taloudellisen tilanteen huononeminen ja se, että edistystä ei ole tapahtunut EU:n ajamissa asioissa. Neuvoston Afrikka-työryhmä pyysi 4. joulukuuta 2006 ulkomaanedustustojen päälliköiltä uutta raporttia Zimbabwen kehityksestä pohjaksi tammikuussa 2007 käytävälle keskustelulle EU:n toimien mahdollisesta jatkamisesta. Tässä raportissa todennäköisesti päädytään samaan arvioon.

NEUVOSTON PÄÄTÖS

Zimbabwen kanssa AKT–EY-kumppanuussopimuksen 96 artiklan nojalla käytyjen neuvottelujen päättämisestä tehtyyn päätökseen 2002/148/EY sisältyvien toimenpiteiden soveltamiskauden jatkamisesta

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 300 artiklan 2 kohdan toisen alakohdan,

ottaa huomioon Cotonoussa 23 päivänä kesäkuuta 2000 allekirjoitetun⁸ ja Luxemburgissa 25 elokuuta 2005 tarkistetun AKT–EY-kumppanuussopimuksen⁹,

ottaa huomioon AKT–EY-kumppanuussopimuksen soveltamiseksi toteutettavista toimenpiteistä ja noudatettavista menettelyistä tehdyn, neuvostossa kokoontuneiden jäsenvaltioiden hallitusten edustajien välisen sisäisen sopimuksen¹⁰ ja erityisesti sen 3 artiklan,

ottaa huomioon komission ehdotuksen,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Neuvoston päätöksellä 2002/148/EY¹¹ päätettiin AKT–EY-kumppanuussopimuksen 96 artiklan 2 kohdan c alakohdan nojalla käydyt neuvottelut¹² Zimbabwen kanssa ja toteutettiin kyseisen päätöksen liitteessä eriteltyt aiheelliset toimenpiteet.
- (2) Päätöksen 2003/112/EY¹³ 1 artiklalla 20 päivään helmikuuta 2004 jatkettujen, päätöksen 2002/148/EY 2 artiklassa tarkoitettujen toimenpiteiden soveltamista jatkettiin päätöksen 2004/157/EY¹⁴ 1 artiklalla 20 päivään helmikuuta 2005, päätöksen 2005/139/EY¹⁵ 1 artiklalla 20 päivään helmikuuta 2006 ja päätöksellä 2006/114/EY edelleen 12 kuukaudella 20 päivään helmikuuta 2007.

⁸ EYVL L 317, 15.12.2000, s. 3.

⁹ EUVL L 209, 11.8.2005, s. 25.

¹⁰ EYVL L 317, 15.12.2000, s. 376. Sisäinen sopimus sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna 10. huhtikuuta 2006 tehdyllä sisäisellä sopimuksella (EUVL L 247, 9.9.2006, s. 48).

¹¹ EYVL L 50, 21.2.2002, s. 64. Päätös sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna päätöksellä 2006/114/EY (EUVL L 48, 18.2.2006, s. 26).

¹² EYVL L 317, 15.12.2000, s. 3. Sopimus sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna 2. kesäkuuta 2006 tehdyllä AKT–EY:n ministerineuvoston päätöksellä N:o 1/2006 (EUVL L 247, 9.9.2006, p. 22).

¹³ EUVL L 46, 20.2.2003, s. 25.

¹⁴ EUVL L 50, 20.2.2004, s. 60.

¹⁵ EUVL L 48, 19.2.2005, s. 29.

(3) Zimbabwen hallitus ei edelleenkään kunnioita AKT–EY-kumppanuussopimuksen 9 artiklassa mainittuja olennaisia osia, eivätkä Zimbabwessa vallitsevat olosuhteet takaa ihmisoikeuksien, demokratian periaatteiden ja oikeusvaltioperiaatteen kunnioittamista.

(4) Sen vuoksi toimenpiteiden soveltamiskautta pitäisi jatkaa,

ON PÄÄTTÄNYT SEURAAVAA:

1 artikla

Päätöksen 2002/148/EY 2 artiklassa tarkoitettujen toimenpiteiden soveltamista on jatkettava 20 päivään helmikuuta 2008. Toimenpiteiden on oltava jatkuvan tarkastelun alaisia.

Tämän päätöksen liitteenä oleva kirje osoitetaan Zimbabwen presidentille.

2 artikla

Tämä päätös tulee voimaan päivänä, jona se julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Tehty Brysselissä

*Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja*

LIITE

Bryssel

KIRJE ZIMBABWEN PRESIDENTILLE

Euroopan unioni pitää AKT-EY-kumppanuussopimuksen 9 artiklan määräyksiä erittäin tärkeinä. Ihmisoikeuksien, demokraattisten instituutioiden ja oikeusvaltioperiaatteen kunnioittaminen ovat kumppanuussopimuksen olennaisia osia ja muodostavat siten suhteidemme perustan.

Euroopan unioni ilmoitti Teille 19. helmikuuta 2002 päivätyllä kirjeellä päätöksestään päättää AKT-EY-kumppanuussopimuksen 96 artiklan nojalla käydyt neuvottelut ja toteuttaa eräitä sopimuksen 96 artiklan 2 kohdan c alakohdassa tarkoitettuja aiheellisia toimenpiteitä.

Edelleen Euroopan unioni ilmoitti Teille 19. helmikuuta 2003, 19. helmikuuta 2004, 18. helmikuuta 2005 ja 15. helmikuuta 2006 päivätyillä kirjeillä päätöksistään olla kumoamatta asianomaisten aiheellisten toimenpiteiden soveltamista ja jatkaa soveltamiskautta ensin 20. helmikuuta 2004, sitten 20. helmikuuta 2005, 20. helmikuuta 2006 ja vielä 20. helmikuuta 2007 asti.

Nyt, 12 kuukautta myöhemmin, Euroopan unioni katsoo, että merkittävää edistymistä ei ole tapahtunut neuvoston 18. helmikuuta 2002 tekemässä päätöksessä mainituilla viidellä alalla.

Edellä esitetyn perusteella Euroopan unioni katsoo, ettei aiheellisia toimenpiteitä voida kumota, ja se on päättänyt jatkaa niiden soveltamista 20. helmikuuta 2008 asti.

Euroopan unioni haluaa edelleen korostaa, ettei se rankaise Zimbabwen väestöä ja että se jatkaa humanitaarisen avun ja väestöä suoraan tukevien, erityisesti sosiaalialan sekä demokratiaa, ihmisoikeuksien kunnioittamista ja oikeusvaltiota edistävien hankkeiden rahoitusta.

Euroopan unioni haluaa muistuttaa, että aiheellisten toimenpiteiden toteuttaminen AKT-EY-kumppanuussopimuksen 96 artiklassa tarkoitetulla tavalla ei estä kyseisen sopimuksen 8 artiklassa määritellyä poliittista vuoropuhelua.

Tämän vuoksi Euroopan unioni haluaa edelleen korostaa yhteisön ja Zimbabwen välillä tulevaisuudessa käytävän yhteistyön merkitystä ja vahvistaa valmiutensa hyödyntää parhaillaan toteutettavan kymmenennen EKR:n ohjelmasuunnittelun tarjoamaa mahdollisuutta jatkaa vuoropuhelua ja edistyä lähitulevaisuudessa niin, että täysimääräinen yhteistyö on taas mahdollista.

Kunnioittavasti

Komission puolesta

Neuvoston puolesta